

Joke Boeckx (a) & Ellen Bogaert (b)

(a) Katholiek Onderwijs Vlaanderen

(b) Onderwijscentrum Brussel

Contact: jokeboeckx@gmail.com

Minimaal MaxiTAAL. Een boek vol talige tips bij routines in onthaalklas en eerste kleuterklas

1. Inleiding

Hoe kun je de ontwikkeling, de taal en de samenwerking met ouders van peuters en de jongste kleuters stimuleren? Dat is de centrale vraag waarrond het boek *Minimaal MaxiTAAL* is geschreven. Het antwoord op de vraag is, hoe eigenaardig dat ook klinkt, even verrassend als vanzelfsprekend: gebruik de steeds weerkerende activiteiten, routines, waar niemand nog bij stilstaat als inspiratiebron.

2. Voor wie?

Het boek *Minimaal MaxiTAAL* is geschreven voor kleuterleid(st)ers van 2,5- en 3-jarige kleuters. Het is een feit dat je als kleuterleidster van de onthaalklas en de eerste kleuterklas soms het gevoel hebt dat je handen tekortkomt. Enerzijds wordt een belangrijk deel van de tijd in de onthaalklas en eerste kleuterklas besteed aan routines die maar zelden terug te vinden zijn in het pedagogisch programma (routines worden al te vaak beschouwd als 'niet-productieve' tijd die slechts weinig ontwikkelingskansen bieden). Anderzijds voelen de kleuterleidsters aan dat routines net kaderen binnen de algemene ontwikkeling van jonge kinderen en dus ook voldoende gewaardeerd moeten worden en de nodige aandacht en tijd moeten krijgen. Met andere woorden: routines kunnen krachtige leermomenten zijn, aangezien ze een belangrijk onderdeel zijn van een schooldag en nauw aansluiten bij de behoeften en ontwikkeling van een jonge kleuter.

3. Wat?

Het doelgericht, betekenisvol en talig omgaan met routines bij kleuters die voor het eerst naar school gaan, kan veel onderwijsresultaat opleveren. *Minimaal MaxiTaal* wil vooral een hulpmiddel zijn voor de kleuterleidsters van de jongste kleuters om tijdens de routines bewust taalstimulerende impulsen te geven.

In het eerste deel van het boek wordt het begrip ‘routine’ omschreven. Vervolgens worden de routines benaderd vanuit de ontwikkeling en de typisch behoeften van de jonge kleuter, wordt de koppeling gemaakt tussen routines en de taalverwerving van de jonge kleuter en wordt ingezoomd op de kansen die routines bieden voor communicatie en samenwerking met ouders.

In het tweede deel van het boek wordt een waaier aan concrete tips en ideeën beschreven, zodat routines talig en betekenisvol kunnen worden ingevuld in de dagdagelijkse klaspraktijk.

Met *Minimaal MaxiTAAL* willen we inspirerende ideeën aanreiken om dat te realiseren binnen de dagdagelijkse routines. Deze ideeën worden per routine gelinkt aan de ontwikkeling van de kleuter en concreet uitgewerkt.

Volgende routines zijn opgenomen in de publicatie:

- verwelkomen en afscheid nemen;
- zich verplaatsen op school;
- jassen aan- en uittrekken;
- naar het toilet gaan;
- handen wassen;
- opruimen;
- neus snuiten;
- schooltassen leegmaken en vullen;
- eten en drinken.

4. Waarom?

Routines zijn de momenten bij uitstek om een rijk en begrijpelijk taalaanbod aan te bieden, spreekkansen en spreekruimte te creëren en veel individuele feedback te geven. Ze vormen ook een uitgelezen kans om te communiceren met ouders en hen te betrekken bij het klasgebeuren. Vandaar dat we kleuterleid(st)ers willen aanzetten om routines zinvol en betekenisvol in te vullen in functie van het welbevinden, de ontwikkeling en de taalverwerving van een jonge kleuter. Al verscheidene kleuterleid(st)ers zijn met *Minimaal MaxiTAAL* aan de slag gegaan, wat reeds mooie praktijkvoorbeelden heeft opgeleverd.